

Riigikantselei

Teie: 20.12.2022 nr RK/22-1587/-1K

Meie: 04.01.2023 nr 1-7/327-2

Riigikogu otsuse "Eesti julgeolekupoliitika alused" eelnõu kooskõlastamine

Riigikantselei on esitanud Siseministeriumile kooskõlastamiseks Eesti julgeolekupoliitika aluste eelnõu.

Siseministerium annab soovitusel eelnõu täiendamiseks punktis 1 ning kooskõlastab eelnõu punktis 2 toodud märkustega arvestamisel.

1) Selguse ja täpsema teemakäsitluse huvides teeb Siseministerium järgneval **ettepanekud**:

1.1 sõnasta **punkt 17** ümber järgnevalt: „Venemaa Föderatsioon kasutab poliitiliste eesmärkide saavutamiseks järjepidevalt eriteenistuste koordineeritud hübriidrännakuid – asümmeetrilisi vahendeid, nagu mõjutustegevus, sealhulgas informatsiooniline, energeetika, ränne või kübervahendid. Selle eesmärk on nõrgestada ühiskondi, tekitada usaldamatust ja ühtsuse murenemist nii riikide sees kui ka riikidevahelistes suhetes ning seeläbi survestada poliitilisi ja ühiskondlikke valikuid Venemaa Föderatsioonile sobivas suunas. Siinjuures on küberruum – mis on nii iseseisev valdkond kui ka teiste valdkondade võimaldaja – mõjus, odav ja potentsiaalselt halvav ründevektor. Hübriidrännak, sealhulgas küberruumis, võib küündida NATO artikkel 5 lävendini.“;

1.2 sõnastada **punkt 21** ümber alates teisest lausest järgnevalt: „Väljakutse Eesti julgeolekule tuleneb Hiina vastandumisest meie põhilistele alusväärtustele ning soovist mõjutada või saavutada kontroll meie otsuste üle, kasutades selleks enamasti mittesõjalisi vahendeid nagu majanduslikud sõltuvused, mõjutustegevus jm.“;

1.3 asendada **punkt 23** esimene lause järgnevalt: „Mitmed olulised väljakutsed nii Eesti, kui liitlaste julgeolekule tulenevad näiteks kliimamuutustest, rahvusvahelisest rändesurvest, toidupuudusest, pandeemiast, äärmuslusest, terrorismist, energiapuudujäägist ja energia varustuskindluse probleemidest.“.

2) Arvestades elanikkonnakaitse olulisust, aktuaalsust ja arendusvajadusi, jääb see valdkond Eesti julgeolekupoliitika alustes praegusel kujul piisava tähelepanuta. Elanikkonnakaitse puudutab kõiki alates üksikisikutest, kohalikest omavalitsustest kuni riigini. Elanikkonnakaitse on olemas eraldi kontseptsioon, milles kirjeldatud tegevused ja

arendusvajadused on siiani olnud ootel, kuna puudub rahastus. Eeltooduga seonduvalt tuleb tõsta elanikkonnakaitse osas julgeolekupoliitilist ambitsiooni ning sellest tulenevalt kooskõlastab Siseminister eelnõu järgmistega märkustega arvestamisel:

2.1 täiendada **punkti 26** sõnastust järgnevalt: „Julgeoleku tugevdamiseks tegutseb Eesti kuues omavahel tihedalt seotud ja üksteist toetavas tegevusvaldkonnas, mis moodustavad terviku ning mille iga osa on samaväärse tähtsusega: 1) ühiskonna sidusus ja riigi kerksus, 2) majandusjulgeolek ja elutähtsad teenused, 3) sisejulgeolek ja avalik kord, 4) elanikkonnakaitse; 5) sõjaline kaitse, 6) rahvusvaheline tegevus.“;

2.2 sõnastada **punkt 27** ümber järgnevalt: „Tänases julgeolekukeskkonnas on oluline läbi pideva ja sihipärase tegevuse tõsta elanikkonna ning läbi selle kogu riigi kriisikindlust. Elanikkonnakaitse võimete eesmärgipäraseks ja pikaajaliseks arendamiseks kindlustatakse püsiv rahastamine 0,5% SKP-st lähtudes ohustsenaariumite põhjal koondatud võimevajadustest.“;

2.3 lisada julgeolekupoliitika tegevusuundade hulka järjekorras neljandana **tegevussuund „elanikkonnakaitse“** ning selle alla järgmised neli punkti, nihutades muid punkte vastavalt edasi:

„Elanikkonnakaitse

52. Elanikkonnakaitse kriisiolukorras tähendab riigi ja ühiskonna valmisolekut ohuteavituseks, evakuatsiooniks, varjumiseks, elutähtsate teenuste toimepidevuseks, esmaabiks ja katastroofimeditsiiniks, vältimatuks sotsiaalabiks või muuks elanikele hädavajalikuks abiks.
53. Elanikkonnakaitse eesmärk on toetada inimesi kriisiolukorras, sh sõjaolukorras ning suurendada inimeste valmisolekut kriisides iseseisvalt toime tulla.
54. Elanikkonnakaitse aluseks on inimeste suutlikkus kriisi ajal ennast ise kaitsta ja vajaduse korral üksteist aidata kuni abi saabumiseni. Selle saavutamine on ühiskonna eri osapoolte ühine jõupingutus, kus oluline roll on inimesel, kogukonnal, vabatahtlikel, omavalitsusel ja erinevatel riigiasutustel.
55. Arendame elanikkonna kaitsmiseks ohtudele vastavaid ühiskondlikke kaitsemeetmeid koos sinna juurde kuuluvate riskikommunikatsiooni ja koolitustega, et suurendada elanike vastupanuvõimet kriisides.“.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lauri Läänemets
siseminister

Teadmiseks:
Kaitsepolitsei amet
Politsei- ja Piirivalveamet
Päästeamet